

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pōli. Veljajo v tiskarnici jemaje za celo leto 3 gld. 40 kr. za pol leta 1 gld. 70 kr. za četrt leta 90 kr pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld. 10 kr., za četrt leta 1 gld. 10 kr.

V Ljubljani 6. avgusta 1890.

Obsseg: Kako pridelovati slive in češplje, da se izplača? — Gnojenje z gnojnico pri rastlinah posajenih v vrste. — Zelenjad in prilivanje. — O pravilni zgradbi svinjakov. — Vprašanja in odgovori. — Zemljepisni in narodopisni obrazi. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.**Kako pridelovati slive in češplje, da se izplača?**

Da se izplača sadjarstvo, treba je posebno gledati, da se izbero sadne vrste, katerim ugajajo podnebje, zemlja in lega. Izbrati morajo se sadne vrste, od katerih je pričakovati obilnega pridelka po krajevnih razmerah. Posebno pa to velja še za koščičasto sadje. Baš koščičasto sadje zahteva še bolj nego jabolka in hruške ugodnega podnebja, ugodne zemlje in lege. Če ni vseh teh pogojev, dobivamo le malo sadja in še to je slabo in ni za prodajo. Glavno koščičasto sadje so slive in češplje. Za češplje največ dobimo, če jih posušimo, ako svežih prodati ne moremo.

Važno je za sadjarje, da zvedo, kaj jim svetuje posebno znani sadjar B. C. Kühn v svoji najnovejši knjigi: „Unter welchen Verhältnissen ist der Anbau von Zwetschken oder Pflaumen lohnend“ na podlogi večletnih opazovanj in poskusov.

Kühn priporoča češplje in slive bolj obilo nasajati le pod ugodnim podnebjem, v ugodni zemlji in legi in jih najprimerneje pomnoževati. Kar se tiče zemlje, hoče češplja bolj apnenih tal. To kažejo kraji, po katerih je največ češpelj.

Kar se tiče pomnoževanja, gotovo je, da se češplje izprevržejo, če se pomnožujejo s semenom ali šibicami, in da je najboljša, če se divjaki cepijo s takimi češpljami, ki imajo debelo sadje. Da se pa zve, katera vrsta kakemu kraju ugaja, naj se pa poskuša. Brez prejšnjih poskusov ne nasajaj nobene vrste češpelj ali sliv kako večo množino, naj še tako priporočajo.

Izbrati se pa morajo zaradi tega take vrste, ki imajo debelo sadje, ker se take češplje najbolje prodajajo že sveže, tem bolj pa še suhe.

Nadaljuji pogoj, da se češplje dobro prodade, je, da imajo aromatičen ukus in da so zelo sladke.

Navada je, da se češplje v trgovini razločujejo po tem, koliko jih gre na pol kile. Najboljšega blaga gre na pol kilo 60 do 65 komadov, in take češplje se označujejo na kratko s $\frac{60}{65}$. Dalje se razločujejo: $\frac{70}{75}$, $\frac{90}{100}$, $\frac{100}{120}$ in drobnejše sadje. $\frac{60}{65}$ da kakih 30% suhega blaga, $\frac{70}{75}$ 31%, $\frac{90}{100}$ 32%, $\frac{100}{120}$ kakih 34%.

Vsekakor je treba, da se češplje razne debelosti ločijo s prebiralnim rešetom. V razločevanje češpelj služi najbolje razvrstilna priprava, katero je sestavil C. Herzog v Lipsiji in ki ima vihteča rešeta in v eni uri 25 meterskih centov češpelj razdeli v razne vrste.

Pred sušenjem se češplje pariyo. Najboljše suho sadje dobiva se z Ryderjevim aparatom, ki prekaša vse druge sušilne načine. Njega prednosti so:

1. V njem se sadje ne sežge ali drugače pokvari.
2. Zaradi enostavne konstrukcije se ni treba bati, da bi bilo treba popravljati in vsled tega prenehati sušiti, kar je iz več vzrokov neprijetno.
3. Lahko se prevaža iz enega kraja v drug.
4. Postavi se lahko v vsakem prostoru, ne da bi bilo treba kakega dragega prezidavanja.
5. Ž njim se lahko toliko sadja posuši, da ni prav nič proti njegovi ceni.

Gnojenje z gnojnico pri rastlinah posajenih v vrste.

Kako dobro je gnojiti z gnojnico, ve vsakdo, toda žal, še premalo tako ravnaajo. Mnogi ne gnoje z gnojnico, ker se jim tako gnojenje zdi predrago. Po drevesnicah, po zelnih, špargljevih, semenskorepnih gredah itd. stane polivanje z gnojnico jako mnogo. Gnojnica ni draga, pa

